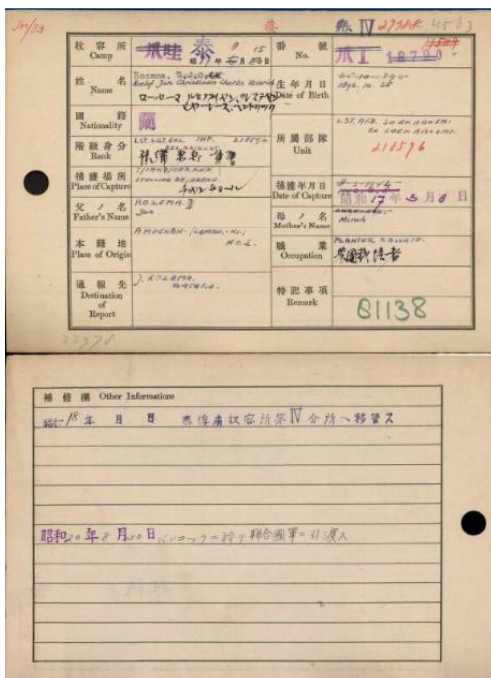

Roelof Rozema

Roelof Jan Christiaan Charles Heinrich Rozema is geboren op 25 oktober 1896 in Ampenan, Lombok, NOI. Hij was een zoon van Jan Rozema en Merah. Hij trouwde op 19 maart 1920 in Almelo met Emke Rosema (6 april 1898, De Wilp). Hun zoon Jan werd geboren op 8 maart 1921 in Buitenzorg, NOI. Roelof was casave planter van beroep.

Hij was in 1937 hopman bij groep 2 in Sitoebondo. Zijn zoon was tijdens de Wereld Jamboree in Vogelenzang scout in de tijgerpatrouille van groep III van het contingent uit Nederlands Indië.

Roelof was sergeant bij de infanterie tijdens de mobilisatie en zat bij de landstormafdeling in Soekaboemi. Hij werd krijgsgevangen genomen bij Tjiandjoer op 8 maart 1942 en geïnterneerd. Hij vertrok met de NN Maru 5 op 9 februari 1943 met 650 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Batavia naar Singapore. Dit transport werd aangeduid als Java Party 14, het 14e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Na vier dagen kwam het schip aan in Singapore. De krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp. Van daar werden ze overgebracht naar Thailand naar de Birmaspoorweg om daar te werken.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De

spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Hij overleefde de oorlog en vertrok naar Nederland. Hij is overleden op 28 april 1985 in Groningen.

Meer informatie

[Moesson | 1 juli 1995 | pagina 51 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)
[Roelof Jan Christiaan Charles Heinrich Rozema \(1896-1985\) » Stamboom Lucas-Nieuwburg » Genealogie Online](#)

[Emke Rosema \(1898-1974\) » Stamboom Lucas-Nieuwburg » Genealogie Online](#)

[Huwelijk Roelof Jan Christiaan Charles Heinrich Rozema & Jan Rozema & Merah & Emke Rosema & Euwe Rosema & Marijke Middel op 19 maart 1920 te Almelo » Open Archieven](#)

Het Indisch Leidersblad, mei 1937

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Java-kamp \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.